

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 848

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/583)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-777/9021

12 .12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 12 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve geçici madde ilâve edilmesine dair Kanun

GEREKÇESİ

224 sayılı Kanunun yürütülmesinde bâzı güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu meyanda :

Madde 1. — 224 sayılı Kanunun 15 nci maddesi ile hastaların muhtacolduğu ilâç ve tedavi vasıtalarının köylerde ve eczanesi bulunmayan yerlerde sağlık teşkilâtı veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczanelerce temin edileceği kabul edilmiş bulunmaktadır.

Ancak; 224 sayılı Kanunda bu eczanelerin ne suretle işletileceğine dair bir hüküm bulunmadığı gibi 209 sayılı Döner Sermaye Kanununda da bir atıf yapılmamıştır. Bilhassa Doğu - Anadolu'da ocakların serbest eczanelerin bulunduğu merkezlere uzaklığı, kışın şiddetli olması ve yolların kapanması gibi sebepler yüzünden ocaklarda muayene edilen hastalara yazılan reçetelerle ilâç temini güçlüklerini önlemek ve hastaların bulunduğu yere götürülmüş bulunan bakım ve tedavinin süratle yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kanunun 15 nci maddesinin ilişik şekilde tadiline zaruret hâsıl olmuştur.

Madde 2. — 20 nci maddeye göre sosyalleştirmenin kanunun neğri tarihinden itibaren en geç 15 yıl içinde bütün memlekete teşmil edileceği âmir ise de, 6 senelik tatbikatta elde edilen tecrübelerle göre bugünkü personel ve malî gücümüzle sağlık hizmetlerinin 1977 yılında bütün yurda teşmili mümkün olamayacaktır. Bu bakımdan gerekli yatırımlar başarılsa bile ihtiyaç bulunan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin 1977 yılına kadar mevcut ve açılacak olan yüksek ve orta dereceli meslek okullarından mezun olanlarla karşılanamayacağı gibi yeni sisteme uygun

personelin hizmet için eğitimi de tamamlanmadan tatbikat sahasının genişletilmesi hizmetten beklenen neticeyi elde etmemizi zorlaştıracaktır. Mahrumiyet bölgesi olan Doğu, Güney - Doğu ve Kuzey - Doğu Anadolu'da hizmete yeni başlanmış olduğundan Batı - Anadolu'ya doğru yayılmada personel ve mali gücümüzü zorlamadan imkânlarımızı göz önüne alarak daha uzun bir zamanda bütün yurttan uygulamanın tamamlanması düşünülmüştür.

Madde 3. — 24 ncü maddede personelin mukavele ile üç yıl hizmete mecbur tutmakta olup yine tatbikattan personel temininde karşılaşılan zorlukların başında mukavele müddetinin üç sene olması, hizmet kabul etmek isteyen sağlık ve yardımcı sağlık personeline cazip gelmemekte ve bu yüzden personel mütereddit davranmakta, uzun müddet mukavele ile bağlanmaktansa hizmeti kabul etmemeyi tercih etmektedirler. Yapılan değişiklik ile, bu tereddüdün önlenebileceği düşünülmüştür.

Madde 4. — Geçici madde ile de bu kanunun yürürlüğünden önce mukavele imzalamış ve halen mukaveleleri yürürlükte olan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin 24 ncü maddenin yeni hükümlerinden faydalanabilmeleri derpiş edilmiştir. 5 ve 6 ncı maddeler de kanunun yürürlüğüne ve yürütme merciine ait hükümleri taşımaktadır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal Yardım
Komisyonu
Esas No. : 1/583
Karar No. : 2

20 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15,20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair olan kanun tasarısı komisyonumuza ihvale olunmakla, ilgili bakanlıklar temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu:

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, maddelerin müzakeresine geçilmiş, birinci, ikinci, dördüncü, beşinci ve altıncı maddeler aynen kabul edilmiş, üçüncü madde ile değişikliğe tabi tutulan 24 ncü madde üzerinde Isparta Milletvekili Dr. Ali İhsan Balım tarafından yapılan teklif üzerine, dil yönünden madde yeniden redaksiyona tabi tutulması kabul edilmiş, yapılan bu değişiklikle tasarı komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu rapor sözcüsü		
İstanbul	Isparta	Aydın	Ankara
Prof. Dr. A. E. Birol	Dr. A. İ. Balım	K. Z. Öztürk	R. Ergüder
İstanbul	Konya	Tekirdağ	
O. N. Ulusay	S. S. Yücesoy	İ. Demir	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/583
Karar No. : 206

22 . 3 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanununun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Tasarı 224 sayılı Kanununun tatbikatındaki bâz güçlükleri bertaraf etmekte, bu suretle kanunun uygulamasını kolaylaştırıcı bir zemine oturtmaktadır. Ezcümle 15 nci maddedeki tadil, köylerde ve serbest eczanesi bulunmayan yerler için ilâç teminindeki zorluğu bertaraf edici bir şekil almada, 20 nci madde tadili ise, 5-6 yıllık tatbikat ve memleket gerçeklerinin bu kanunun tam tatbikinin mümkün olabilmesinin daha sonraki bir tarihe bırakılmasını sağlamakta, 24 ncü madde tadili de daha gerçekçi bir hüküm getirmektedir. Komisyonumuz Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun bu maddedeki değişikliğine uymuş. Ancak maddenin birinci fıkrasını açıklığa kavuşturmak ve ka-tiyet ifadesini sağlamak için (Sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifey başladıkları günden itibaren mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 1 yıldan az, 3 yıldan fazla olamaz) şeklinde, 5 nci fıkrasındaki (Terk edenler) ibaresini redaksiyon bakımından (Terk edenlerin) şeklinde değiştirmiştir.

Geçici maddedeki (Faidelenirler) kelimesinin de (Faydalanırlar) şeklinde değiştirerek kanun tasarısı bu değişik şekli ile kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Kütahya M. Erez	Başkan V. Kayseri F. Köksal	Sözeü Zonguldak K. D. Sungun	Kâtip Ordu Ş. Pehlivanoglu
Ankara O. Eren	Balıkesir S. Koç İmzada bulunamadı	Çanakkale Ş. İnan	Eskişehir M. İ. Anı
Giresun K. Bosuter	Gümüşane S. Ö. San	İstanbul N. Eroğan	İstanbul M. Güven
Konya M. N. Kalaycıoğlu İmzada bulunamadı	Niğde H. Özalp	Trabzan A. R. Uzuner	Uşak O. Dengiz

Hükümetin teklifi

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 224 sayılı Kanunun 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 15. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği bölgelerde, hastaların muhtacolduğu ilâç ve tedavi vasıtaları köylerde ve serbest eczanesi bulunmayan yerlerde sağlık teşkilâtınca veya Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından işletilen eczaneler ve ecza dolapları tarafından 209 sayılı Kanun ve bununla ilgili yönetmelik hükümleri dâhilinde döner sermaye verilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kurumlara temin edilir. Bu eczane ve ecza dolapları ile teşekküller serbest meslek icra eden hekimlerin muayene ve tedavi ettikleri hastalara da ilâç satarlar.

MADDE 2. — Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin uygulanması 1982 yılına kadar bütün memlekete teşmil edilecek ve 19 ncü maddede yazılı teşekküllerde çalışan sağlık personeli de bu tarihten önce bu kanun hükümlerine tâbi olacaklardır.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değiştirisi

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir maddede eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Sosyalleştiril-

Hükümetin teklifi

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifeye başladıkları günden itibaren asgari bir yıl hizmet etmeye ve bir yıllık mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 3 yıla kadar daha uzun müddetle yapılabilir.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukavelenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için fesih edilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenler mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl müddetle âmme sektöründe her hangi bir vazifeye tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl müddetle serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — 224 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan sağlık ve yardımcı sağlık

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar vazifeye başladıkları günden itibaren asgari bir yıl hizmet etmeye ve bir yıllık mukavele imzalamaya mecburdurlar. Bu mukavele 3 yıla kadar daha uzun müddetle yapılabilir.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukalenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için feshedilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenler mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler. Ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

miş sağlık hizmetlerinde vazife alanlar, vazifeye başladıkları günden itibaren mukavele imzalamaya mecburdurlar.

Bu mukavele 1 yıldan az, 3 yıldan fazla olamaz.

Mukavele müddeti zarfında ilgili kurumlar mukaveleli personeli lüzumu halinde sosyalleştirme bölgesi içinde her hangi bir mahalle ve sağlık vazifesine nakledebilirler.

Mukavele müddetinin hitamından en geç 1 ay evvel mukavelenin yenilenmiyeceği bildirilmediği takdirde mukavele birer yıllık sürelerle uzatılmış sayılır.

Bir yıldan fazla mukavele imzalanmış olması halinde, bir yıllık hizmetten sonra sebep gösterilmeksizin 3 aylık bir ihbar müddetine riayet kaydıyle mukavele her zaman için fesih edilebilir.

Tâyin edildikleri yere gitmeyenler veya vazifesini terk edenlerin mukaveleleri feshedilerek hizmetten çıkarılırlar. Bu suretle hizmetten ayrılanlar bir yıl süre ile kamu sektöründe her hangi bir göreve tâyin edilemezler ve çalışmakta oldukları ilde veya daha önce mukavele ile çalıştıkları illerde bir yıl süre ile serbest sanat icra edemezler.

MADDE 4. — 224 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mukavele imzalamış olan sağlık ve yardımcı sağlık

Hükümetin teklifi

personeli de değişik 24 ncü madde hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 5. — Bu kanun yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu yürütmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

9 . 12 . 1968

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dincer
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonunun değişikliği

MADDE 5. — Tasarının beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanı V.
S. T. Müftüoğlu
Maliye Bakanı
C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı
I. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağlık ve Sosyal Yar. Bakanı
V. A. Özkan
Gümrük ve Tekel Bakanı
I. Tekin
Tarım Bakanı
B. Dağdaş

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

personeli de değişik 24 ncü madde hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ulaştırma Bakanı
S. Bilgiç
Çalışma Bakanı V.
S. Öztürk
Sanayi Bakanı
M. Turgut
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
R. Sevgin
Turizm ve Tanıtma Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
H. Menteseoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker